

ΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΔΙΑΛΟΓΟ

A. Υπέρβαση, Ανασύσταση και νέα Εθνική Αφήγηση

B. Οι Προκλήσεις για την Ευρώπη του Μέλλοντος

**Γ. Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των
Μνημονίων**

Δ. Το ΠΑΣΟΚ της νέας Εποχής

A. ΥΠΕΡΒΑΣΗ, ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΕΑ ΕΘΝΙΚΗ ΑΦΗΓΗΣΗ

Ξεκινάμε όλοι μαζί, την ανασύσταση του Πανελλήνιου Σοσιαλιστικού Κινήματος, την ανασυγκρότηση της δημοκρατικής προοδευτικής Παράταξης.

Εκπροσωπούμε τις ζωντανές και επίμονες δυνάμεις της Παράταξης και αποτελούμε τη «μαγιά» με την οποία αρχίζουμε τη νέα πορεία της Παράταξης.

Μας οδηγεί η ιστορία της Παράταξης, η παράδοση, η μεγάλη της διαδρομή, τα επιτεύγματά της που την ταυτίζουν με ό,τι πιο σημαντικό έγινε στον τόπο αυτό:

- Για την εθνική ολοκλήρωση και ανεξαρτησία
- Για τη Δημοκρατία και τον κοινοβουλευτισμό
- Για το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα των πολιτών και την εθνική συμφιλίωση
- Για την κοινωνική δικαιοσύνη και συνοχή
- Για την ανάπτυξη, την πρόοδο και την ευημερία.

Οι μεγάλες μορφές του Ελευθερίου Βενιζέλου, του Αλέξανδρου Παπαναστασίου, του Νικόλαου Πλαστήρα, του Γέρου της Δημοκρατίας, βρίσκονται βαθειά μέσα στη συλλογική μνήμη της Παράταξης, στο γενετικό της υλικό. Ας θυμηθούμε ποιες ήταν οι μεγάλες ιστορικές φάσεις που ανέδειξαν το ρόλο της Παράταξης:

- Ο αστικός εκσυγχρονισμός και ο πολιτικός φιλελευθερισμός των αρχών του 20ού αιώνα
- Ο εθνικός διχασμός του Μεσοπολέμου με κορυφαία φάση τη Μικρασιατική εκστρατεία, τη Συνθήκη της Σεβρών και μετά την καταστροφή, τη Συνθήκη της Λωζάνης. Η αποκατάσταση των προσφύγων που συνέβαλαν καθοριστικά στη διαμόρφωση της σημερινής φυσιογνωμίας της χώρας.
- Η Εθνική Αντίσταση
- Η προσπάθεια να αποφευχθεί ο Εμφύλιος Πόλεμος και στη συνέχεια να επέλθει η συμφιλίωση
- Η απελπισμένη προσπάθεια της προδικτατορικής 'Ενωσης Κέντρου να διασφαλίσει τη δημοκρατική ομαλότητα
- Η αντίσταση κατά της δικτατορίας.

Για να φτάσουμε στην καταλυτική φυσιογνωμία του Ανδρέα Παπανδρέου, στην ίδρυση του ΠΑΣΟΚ, που εξέφρασε με τον πιο γνήσιο τρόπο τα πιο αδικημένα και τα πιο δυναμικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας της Μεταπολίτευσης.

Το ΠΑΣΟΚ που ένωσε διαψευσμένες και ζωντανές ελπίδες, που γεφύρωσε όλους τους ιστορικούς διχασμούς του 'Εθνους, που ένωσε τις αγωνιστικές

γενιές σε ένα κίνημα εθνικού, κοινωνικού και πολιτικού ριζοσπαστισμού.

Ένα κίνημα γνήσιου και δημιουργικού ριζοσπαστισμού που ονειρεύτηκε μια νέα Ελλάδα και έδωσε νόημα σε τρία κορυφαία αιτήματα:

- Στο αίτημα του εθνικού ριζοσπαστισμού με το «Η Ελλάδα Ανήκει στους Έλληνες».
- Στο αίτημα του κοινωνικού ριζοσπαστισμού με τους μη προνομιούχους που βρήκαν τη θέση τους μέσα στην κοινωνία, σχηματίζοντας μια ρωμαλέα ελληνική μεσαία τάξη.
- Στο αίτημα του πολιτικού ριζοσπαστισμού, στο διαρκές αίτημα της Αλλαγής, που διαπέρασε όλο το λαό, την κοινωνία, την ίδια την Παράταξη.

Στην ιστορική μας διαδρομή καταφέραμε:

Να μετατρέψουμε την Ευρώπη από αντίπαλο, σε πεδίο μιας ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής.

Καταφέραμε να ενσωματώσουμε τη στρατηγική του εκσυγχρονισμού στο ευρύτερο πλαίσιο της κοινωνικής αλληλεγγύης, συνοχής και δικαιοσύνης.

Ξεκινάμε σήμερα έχοντας κουβαλήσει τα τελευταία 2,5 χρόνια στους ώμους μας το βάρος της διαχείρισης μιας ιστορικής κρίσης.

Μιας κρίσης που δεν είναι μόνο δημοσιονομική, οικονομική, αναπτυξιακή, κοινωνική και πολιτική. Άλλα είναι κρίση ηθική. Κρίση νοοτροπίας. Κρίση κοινωνικών πρακτικών. Κρίση του ίδιου του μοντέλου οργάνωσης του νέου ελληνικού κράτους και όχι μόνο της περιόδου της Μεταπολίτευσης.

Το ΠΑΣΟΚ κατέληξε κατ' ανάγκη να είναι «ο αμνός ο αίρων» τις ιστορικές αμαρτίες όλης της εθνικής διαδρομής που κορυφώθηκε με την ένταξη στην ΟΝΕ.

Μιας διαδρομής που μετέτρεψε από το 2008 σε εφιάλτη ένα ωραίο όνειρο. Ένα όνειρο που έζησε και μπορεί να ξαναζήσει η ελληνική κοινωνία, οικοδομώντας το τη φορά αυτή σε στέρεες βάσεις.

Μιλήσαμε για όλα αυτά με ειλικρίνεια, με αυτοκριτική διάθεση.

Μόνον όμως εμείς. Κανείς άλλος. Καμία άλλη πολιτική δύναμη. Κανένας άλλος κοινωνικός και οικονομικός χώρος. Κανένας θεσμός στην Ελλάδα.

Όλοι κρύφτηκαν πίσω από το δράμα των απλών ανθρώπων και πίσω από το ΠΑΣΟΚ.

Χωρίς να καταλαβαίνουν πόσο απαιτητικές και πρόσκαιρες είναι οι σχέσεις που διαμορφώνονται με μια κοινωνία σε κρίση, που είναι και κρίση πολιτικής

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

αντιπροσώπευσης.

Ο ελληνικός λαός στην ιστορική του πορεία βρέθηκε και βρίσκεται πολύ συχνά αντιμέτωπος με τραγικά διλήμματα:

- Εθνική ολοκλήρωση ή εθνικιστικός λαϊκισμός
- Ιστορικός συμβιβασμός ή Εμφύλιος Πόλεμος
- Αντίσταση ή Δοσιλογισμός
- Ανάπτυξη ή Κρατισμός
- Ανταγωνιστικότητα ή Περιθωριοποίηση
- Δημοσιονομική προσαρμογή ή ανακύκλωση της δανειακής εξάρτησης

Η Παράταξή μας, παρά τις αμφιταλαντεύσεις, κατάφερε τελικά να δώσει σε όλα τα μεγάλα αυτά διλήμματα μια υπεύθυνη, δημιουργική και ελπιδοφόρα απάντηση, αναλαμβάνοντας το όποιο κόστος.

Υπηρέτησε όμως πάντα το Εθνικό συμφέρον. Το συμφέρον του λαού και της κοινωνίας, αναλαμβάνοντας την πολιτική ευθύνη και κερδίζοντας τη θετική κρίση της ιστορίας.

Αυτό θα κάνουμε και σήμερα. Θα διαμορφώσουμε τη νέα αφήγηση της μεγάλης προοδευτικής παράταξης, θα στοχαστούμε την Ελλάδα του μέλλοντος απαντώντας στο ερώτημα, τι σημαίνει να είσαι Έλληνας, Ευρωπαίος και πολίτης του κόσμου στον 21ο αιώνα.

Β. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ για την ΕΥΡΩΠΗ του ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Β1. Η Ευρώπη της κρίσης

Η Ευρώπη εξακολουθεί να βρίσκεται στο μέσο μιας βαθιάς πολύπλευρης κρίσης, παρά την απομάκρυνση των άμεσων απειλών για τη συνοχή της και τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης των Αγορών.

Είναι κρίση χρηματοπιστωτική, οικονομική, κοινωνική αλλά και πολιτική –κρίση αντιπροσώπευσης και δημοκρατίας.

Είναι κρίση του ίδιου του ευρωπαϊκού οράματος και σχεδίου, καθώς μεγάλο μέρος της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης, τόσο στο Νότο όσο και στο Βορρά, είναι από επιφυλακτικό έως αρνητικό απέναντι στην Ευρώπη και τους ευρωπαϊκούς θεσμούς.

Στα μάτια των ευρωπαίων πολιτών, το ευρώ από εργαλείο ευημερίας μετατράπηκε σε αιτία λιτότητας και απώλειας εισοδήματος.

Ευθύνες για την κρίση υπάρχουν σε παγκόσμιο, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο:

- Η κρίση δεν ξεκίνησε από την Ευρώπη αλλά από την άλλη πλευρά του Ατλαντικού, ως παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση, αποτέλεσμα της ανεπαρκούς ρύθμισης και εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα και της «τυφλής εμπιστοσύνης» στις δυνάμεις των Αγορών. Η κρίση δεν είναι ουδέτερη, δεν είναι «τεχνικής φύσεως». Είναι αποτέλεσμα μιας συγκεκριμένης αντίληψης για το ρόλο των αγορών στις σύγχρονες κοινωνίες, για το ρόλο της πολιτικής και της κοινωνίας για την κυριαρχία των αγορών επί της Πολιτικής και της Κοινωνίας.
- Η χρηματοπιστωτική κρίση κλόνισε συθέμελα την ευρωζώνη εξαιτίας των σοβαρών θεσμικών ελλειμμάτων και ανεπαρκειών στην αρχιτεκτονική της ΟΝΕ αλλά και των σοβαρών «πολιτικών ελλειμμάτων» της συντηρητικής πλειοψηφίας της Ευρώπης στη διαχείρισή της.
- Ευθύνες υπάρχουν και σε εθνικό επίπεδο, καθώς η εφαρμογή ανεύθυνων δημοσιονομικών πολιτικών, η υπερβολική εξάρτηση από το δανεισμό για την κάλυψη τρεχουσών αναγκών και η αναβλητικότητα στην εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ουσιαστική και βιώσιμη σύγκλιση και προσαρμογή στην ευρωζώνη κατέστησαν την Ελλάδα και άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου περισσότερο ευάλωτες.

Β2. Η Ευρώπη σε κρίσιμο σταυροδρόμι.

Η κρίση ανέδειξε τα όρια του σημερινού θεσμικού οικοδομήματος αλλά και την απουσία ενός σαφούς προσανατολισμού και οράματος για το μέλλον.

Απέδειξε ότι η επικράτηση του «διακυβερνητισμού» -που εκ των πραγμάτων προκρίνει και ευνοεί το «δίκαιο του ισχυρού»- λόγω των εμμονών της σημερινής συντηρητικής πλειοψηφίας, εκτρέφει τους εθνικούς εγωισμούς, οδηγεί σε θεσμική ανισορροπία και τελικά υπονομεύει ευθέως την ενοποιητική διαδικασία. Οι κυρίαρχες συντηρητικές αντιλήψεις οδηγούν στην Ευρώπη των ισχυρών κρατών με AAA, στην απόλυτη κυριαρχία των αγορών και στη δημιουργία ενός νέου αόρατου αλλά ισχυρού τείχους μεταξύ των ευρωπαϊκών λαών. Του τείχους των αξιολογήσεων της δημοσιονομικής πειθαρχίας που χωρίζει τα ευρωπαϊκά κράτη μεταξύ του πλούσιου Βορρά και του φτωχού Νότου. Αυτή είναι η επιλογή της ευρωπαϊκής συντηρητικής παράταξης που προσλαμβάνει και χαρακτηριστικά μειωμένη εθνικής κυριαρχίας στις «φτωχές χώρες», μέσω του κανόνα της αυστηρής δημοσιονομικής πειθαρχίας. Σήμερα, η Ευρώπη είτε θα αξιοποιήσει τα διδάγματα της κρίσης, διορθώνοντας τις πολύπλευρες ανισορροπίες της και κάνοντας ένα ποιοτικό άλμα προς τα μπρος είτε θα οδηγηθεί σε μια διαδικασία σταδιακής αποσύνθεσης.

Β3. Για την Ενωμένη Ευρώπη της ανάπτυξης της συνοχής και της αλληλεγγύης στην υπηρεσία των πολιτών της.

Η δική μας Ευρώπη, η Ευρώπη των σοσιαλδημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων, δεν είναι μια Ευρώπη με «ιδιοκτήτες και ενοικιαστές». Το δικό μας όραμα είναι να οικοδομήσουμε μια Ευρώπη όπου όλοι οι πολίτες της -στην ανατολή, τη δύση, το νότο και το βορρά-θα είναι «συν-ιδιοκτήτες».

Οι Συνθήκες για την ίδρυση και λειτουργία της Ένωσης ορίζουν την προώθηση της ισόρροπης οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασίας ως θεμελιώδεις στόχους της ΟΝΕ.

Στην πράξη οι στόχοι αυτοί υποβαθμίστηκαν υπέρ μιας μονομερούς έμφασης στη «σταθερότητα των τιμών» και τη «δημοσιονομική πειθαρχία».

Η κρίση και η διαχείρισή της από τη συντηρητική πλειοψηφία της Ευρώπης έφερε στο προσκήνιο τα αδιέξοδα αυτής της προσέγγισης.

Απέδειξε ότι, ακόμα και οι στόχοι της «σταθερότητας των τιμών» και της «δημοσιονομικής υπευθυνότητας» - ουσιώδεις για τη συνοχή, τη σταθερότητα και τη βιωσιμότητα της ΟΝΕ- αποσταθεροποιούνται και απειλούνται όταν ανάγονται σε μοναδικές και απόλυτες προτεραιότητες.

Κατέδειξε ότι, χωρίς έναν ισχυρό οικονομικό και κοινωνικό πυλώνα, που να περιορίζει και να καταπολεμά τις μακρο-οικονομικές ανισορροπίες και ανισότητες, η βιωσιμότητα της ΟΝΕ δεν μπορεί να θεωρείται εξασφαλισμένη.

Το βασικό συμπέρασμα από την κρίση της ευρωζώνης είναι ότι η νομισματική ένωση, χωρίς οικονομική και κοινωνική ενσωμάτωση, είναι ασταθής, κοινωνικά άδικη και οπισθιδρομική, ευάλωτη σε εξωτερικούς κινδύνους (όπως η χρηματοπιστωτική κρίση) και τελικά ΑΣΥΜΒΑΤΗ με τους ίδιους τους στόχους

και τις αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια Οικονομική και Νομισματική Ένωση της ανάπτυξης, της σταθερότητας, της συνοχής και της δημοκρατικής λογοδοσίας.

α.Ισχυρός Κοινωνικός Πυλώνας

Η απουσία αποτελεσματικής κοινωνικής διακυβέρνησης οδήγησε σε ενίσχυση του κοινωνικού αποκλεισμού και σε διεύρυνση των ανισοτήτων, με αποτέλεσμα το βάρος των περιοριστικών πολιτικών σε δύσκολους καιρούς να πέφτει στους ψημους των λιγότερο προνομιούχων.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η οικονομική και η κοινωνική πρόοδος είναι αλληλένδετες και αναγνωρίζεται ότι η ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης στο παγκόσμιο επίπεδο εξαρτάται από το κοινωνικό της μοντέλο.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να προχωρήσει προκρίνοντας έναν ιδιότυπο ανταγωνισμό – που εντάθηκε επικίνδυνα στη διάρκεια της κρίσης- μεταξύ των κρατών-μελών, γύρω από την επίτευξη του ελάχιστου κοινού κοινωνικού παρανομαστή.

Σήμερα, γίνεται ολοένα και πιο σαφές ότι δεν μπορεί να υπάρχει κοινή οικονομική πορεία χωρίς τη διασφάλιση ενός κοινού παρονομαστή εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες.

Το δικό μας όραμα για την ΟΝΕ περιλαμβάνει ένα Κοινωνικό Σύμφωνο για την Ευρώπη που να διασφαλίζει:

- κοινά μίνιμουμ στάνταρς, εγγυημένα για όλους τους πολίτες (όπως αξιοπρεπείς δημόσιες υπηρεσίες, προστασία θεμελιώδων εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων, ελάχιστο επίπεδο κοινωνικής προστασίας, ίση αμοιβή για ίση απασχόληση).
- Διασφάλιση ισοτιμίας ανάμεσα στους κοινωνικούς και τους οικονομικούς στόχους, μέσω νέων μηχανισμών διακυβέρνησης, που θα χρησιμοποιούν κοινωνικούς δείκτες και δεσμευτικούς στόχους, με κυρώσεις στα κράτη-μέλη που δεν θα συμμορφώνονται.

β. ΟΝΕ για την ανάπτυξη, την απασχόληση και την πραγματική οικονομική

σύγκλιση

Μια από τις βασικές αστοχίες της Ένωσης στη διαχείριση της κρίσης ήταν το ότι οι βίαιες περικοπές στις δημόσιες δαπάνες έπληξαν την ανάπτυξη και βύθισαν ορισμένα κράτη-μέλη -όπως η Ελλάδα- στην ύφεση, διευρύνοντας έτσι το δημοσιονομικό έλλειμμα και δυσχεραίνοντας την επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων.

Υποστηρίζουμε:

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

- τη μεταρρύθμιση των ευρωπαϊκών δημοσιονομικών κανόνων, με την εισαγωγή ενός Χρυσού Κανόνα για την προστασία των δημόσιων επενδύσεων.
- την εισαγωγή μιας ρήτρας «εξαιρετικών περιστάσεων» στους δημοσιονομικούς κανόνες, που να επιτρέπουν μια κάποια ευελιξία στην τήρηση του ορίου του 3% για το δημοσιονομικό έλλειμμα σε περιόδους οικονομικής κρίσης.
- τη δημιουργία ενός αντι-κυκλικού Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης, που να χρηματοδοτείται από ίδιους πόρους και να έχει τη δυνατότητα να εκδίδει ομόλογα για να χρηματοδοτεί παραγωγικές επενδύσεις.
- τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης των κρατών, με μείωση των εσωτερικών διαφοροποιήσεων στο κόστος δανεισμού των χωρών της Ευρωζώνης με την ανάπτυξη εργαλείων και μηχανισμών αμοιβαίας διαχείρισης του δημοσίου χρέους (π.χ. τη θέσπιση συγκεκριμένου και δεσμευτικού «Οδικού Χάρτη» για την έκδοση ευρω-ομολόγων, με εγγυήσεις για να αντιμετωπίζεται ο «ηθικός κίνδυνος»).
- την ενσωμάτωση του Συμφώνου Ανάπτυξης (που υιοθετήθηκε τον περασμένο Ιούνιο) στην κοινοτική νομοθεσία και την αξιοποίησή του, μαζί με τους μηχανισμούς του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (για τον αποτελεσματικότερο συντονισμό των δημοσιονομικών και οικονομικών πολιτικών) για να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα οι μακρο-οικονομικές ανισορροπίες.

Στο πλαίσιο αυτό υποστηρίζουμε ότι οι στόχοι για την καταπολέμηση της φτώχειας, για την αύξηση των κονδυλίων για έρευνα και καινοτομία και για διόρθωση τομεακών ελλειμμάτων ή πλεονασμάτων, πρέπει να αποκτήσουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

- την ανάδειξη της πραγματικής οικονομικής σύγκλισης μεταξύ των περιφερειών σε κεντρικό στόχο της ευρωπαϊκής οικονομικής πολιτικής και την αξιοποίηση της διαδικασίας του Εξαμήνου για την ενίσχυση των αυτόματων σταθεροποιητών της οικονομίας, ως ασφαλιστική δικλείδα κατά του πληθωρισμού αλλά και του απο-πληθωρισμού.
- την προώθηση κοινών πολιτικών κι έναν μεγαλύτερο συντονισμό στην φορολογική πολιτική, ειδικά στην αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, αλλά και του εξοντωτικού φορολογικού ανταγωνισμού και του φορολογικού dumping.
- τη διαμόρφωση ενός φιλόδοξου Ευρωπαϊκού προϋπολογισμού, κατά κύριο λόγο επενδυτικού, με σημαντική αύξηση του συστήματος των «δίων πόρων».
- την προώθηση μιας νέας βιομηχανικής πολιτικής με έμφαση στην ανάγκη δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, αλλά και της περιβαλλοντικής αειφορίας.

γ. Ένα χρηματοπιστωτικό τομέα στην υπηρεσία της πραγματικής Οικονομίας.

Η κρίση στον χρηματοπιστωτικό τομέα ήταν αποτέλεσμα της αδιαφάνειας, της

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

απορρύθμισης και των πρακτικών που επιβραβεύουν το γρήγορο κέρδος και όχι τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας από την πραγματική οικονομία.

Η θέσπιση κανόνων για τον χρηματοπιστωτικό τομέα είναι πάνω απ' όλα ζήτημα κοινωνικής δικαιοσύνης. Για να επιστρέψει στην πρωταρχική του λειτουργία, την χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας και για να μην χρειαστεί να πληρώσουν οι πολίτες ξανά για τη σωτηρία τραπεζών.

Η προσπάθεια αυτή έχει ήδη ξεκινήσει στην Ευρώπη, με πρωταγωνιστικό ρόλο των σοσιαλδημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων:

Θεσπίστηκαν νέοι αυστηροί κανόνες για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα και για τα κερδοσκοπικά hedge funds. Μπαίνουν κανόνες που περιορίζουν σημαντικά την 'παντοδυναμία' των οίκων αξιολόγησης. Θεσπίζεται, με πρωταγωνιστικό ρόλο του ΠΑΣΟΚ, ο φόρος χρηματοπιστωτικών συναλλαγών από τα πρώτα 11 κράτη-μέλη. Δρομολογείται ένα ιστορικής σημασίας βήμα, η «Τραπεζική Ένωση».

Τα βήματα που έγιναν είναι σημαντικά αλλά απομένουν πολλά να γίνουν για έναν χρηματοπιστωτικό τομέα στην υπηρεσία της πραγματικής οικονομίας.

Αγωνιζόμαστε για:

- Έναν Ενιαίο Μηχανισμό Εποπτείας, υπεύθυνο για όλες τις τράπεζες στην ΕΕ, που να λειτουργήσει το συντομότερο δυνατό ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία απευθείας ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών από τον ΕΜΣ (Ενιαίο Μηχανισμό Στήριξης).
- Ένα ισχυρό πλαισίο σε πρώτη φάση και σε δεύτερη φάση έναν ενιαίο Μηχανισμό Εγγύησης καταθέσεων, που να καλύπτει όλους τους πολίτες της ΕΕ
- Έναν ισχυρό μηχανισμό εκκαθάρισης τραπεζών και ένα ευρωπαϊκό ταμείο εκκαθάρισης ώστε να μη χρειαστεί ξανά οι κρατικοί προϋπολογισμοί και οι φορολογούμενοι να επωμισθούν το κόστος των αποτυχιών του ιδιωτικού χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Διαχωρισμό των επενδυτικών από τις εμπορικές δραστηριότητες στις τράπεζες.

δ. Ενίσχυση της Δημοκρατικής Νομιμοποίησης

Καμία πολιτική και κανένα όραμα για την Ευρώπη δεν μπορεί αν γίνει πραγματικότητα αν δεν είναι ένα όραμα που το μοιράζονται και το εγκρίνουν οι πολίτες της.

Η συμμετοχή των πολιτών είναι ο μόνος τρόπος το εγχείρημα της Ευρώπης να έχει όχι μόνο την αναγκαία δημοκρατική νομιμοποίηση αλλά και οποιαδήποτε υπόσταση.

Το «έλλειμμα δημοκρατίας» που προϋπήρχε της κρίσης, διευρύνθηκε και

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

επιδεινώθηκε σημαντικά εξαιτίας της.

Η ευρωπαϊκή συντηρητική πλειοψηφία αφοσιώθηκε στην προσπάθεια ανάκτησης της εμπιστοσύνης των Αγορών με αποτέλεσμα η Ευρώπη να χάσει την εμπιστοσύνη των πολιτών!

Η κρίση μας δίδαξε ότι χρειαζόμαστε περισσότερη Ευρώπη. Άλλα μας δίδαξε επίσης ότι η πορεία εμβάθυνσης και ολοκλήρωσης δεν μπορεί να είναι επιτυχής ως μια διαδικασία «από πάνω προς τα κάτω» αλλά μόνον εάν οικοδομήσουμε μια Ευρώπη «από τους πολίτες για τους πολίτες». Σε αυτό το πλαίσιο υποστηρίζουμε:

- την αποκατάσταση και ενίσχυση της δημοκρατικής λογοδοσίας σε όλα τα επίπεδα -είτε μιλάμε για τράπεζες και χρηματοπιστωτικούς θεσμούς, είτε μιλάμε για τη δημοσιονομική διαχείριση, τον Ευρωπαϊκό προϋπολογισμό και τις κοινωνικές πολιτικές.
- την ενίσχυση του ρόλου των Εθνικών Κοινοβουλίων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διαμόρφωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των πολιτικών.
- τη διαμόρφωση ειδικών διαδικασιών για την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την έγκριση των πολιτικών που αφορούν αποκλειστικά στην Ευρωζώνη και λαμβάνονται από το Eurogroup.
- τη δημιουργία μηχανισμών και διαδικασιών δημοκρατικού ελέγχου και λογοδοσίας της/των Τρόικα.

Γ. Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των Μνημονίων

1. Με σχέδιο ανασυγκρότησης της χώρας και επανεκκίνησης της οικονομίας υπερβαίνουμε τα μνημόνια

Η Ελλάδα μετά από μια επώδυνη τριετία σκληρών προγραμμάτων δημοσιονομικής προσαρμογής, για να επιβιώσει μέσα στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα χρειάζεται ένα δικό της Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης υπέρβασης των μνημονίων.

Ένα Εθνικό Σχέδιο που θα υπερβαίνει τα πολιτικά στερεότυπα της εποχής του «μνημόνιο – αντιμνημόνιο» και θα απευθύνεται και στις δυνάμεις, οι οποίες επλήγησαν από την κρίση και είναι παραγωγικά τμήματα της κοινωνίας που νοιώθουν ότι βρίσκονται στο περιθώριο.

Η Ελλάδα μπορεί πράγματι, πολύ σύντομα, γιατί έχει την ευελιξία και τη δυνατότητα να το κάνει αυτό, να μετατραπεί από αποδιοπομπαίο τράγο σε παράδειγμα σύγχρονης ανταγωνιστικής οικονομίας, σε υπόδειγμα μετάβασης από μία ιδιόρρυθμη σε μία κανονική κατάσταση.

Μόνο με το Εθνικό Σχέδιο Ανασυγκρότησης θα πετύχουμε την υπέρβαση των μνημονίων. Αυτός είναι ο εθνικός στόχος: η ουσιαστική και όχι η δημαγωγική απελευθέρωση από το μνημόνιο.

Η ελληνική κοινωνία θέλει να αλλάξει και θέλει να ξανακερδίσει. Θέλει να είναι συνεκτική, με δομές, με δίκτυα ασφάλειας, με ενεργό τοπική αυτοδιοίκηση, με Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις που δεν λειτουργούν μόνον περιστασιακά, αλλά έχουν μία συνολική αντίληψη για το που πηγαίνει ο τόπος.

2. Οι εξωτερικές προϋποθέσεις ανάκαμψης

Εξωτερικές προϋποθέσεις οι οποίες ορισμένες από αυτές έχουν επιτευχτεί με την στρατηγική της κυβέρνησης και την εκταμίευση της δόσης των 44,7 δις ευρώ που δίνει ζωτικό χρόνο στην χώρα για την ανασυγκρότηση της και την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της.

Πρώτη προϋπόθεση, άμεση, καθαρή πολιτική απόφαση των εταίρων μας για το ελληνικό ζήτημα που δεν θα επιτρέπει άλλο την παράταση της εκκρεμότητας.

Δεύτερη προϋπόθεση, άμεση και πλήρης εκταμίευση όλων των

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

δόσεων που υπολείπονται έως το τέλος του 2012. Δηλαδή 31,5 + 5 + 8,2 δισ. ευρώ.

Τρίτη προϋπόθεση, η διασφάλιση της βιωσιμότητας του χρέους.

Τέταρτη προϋπόθεση, η ουσιαστική επιμήκυνση της περιόδου δημοσιονομικής προσαρμογής. Δηλαδή, η διασφάλιση πως η Ελλάδα έχει τη στήριξη των εταίρων της μέχρι την επάνοδό της στις αγορές. Αυτό έχει ήδη περιληφθεί ρητά σε σειρά αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Eurogroup, ως δέσμευση της Ευρωζώνης από τον Ιούλιο του 2011 και μετά και αποτελεί μετά τις τελευταίες αποφάσεις ένα κεκτημένο για την Ελλάδα που πρέπει και στο μέλλον να αξιοποιηθεί.

Πέμπτη προϋπόθεση, ένα νέο, ριζικά διαφορετικό επικοινωνιακό πλαίσιο, που αντιστρέφει τα αρνητικά και θανατηφόρα στερεότυπα εναντίον της Ελλάδας.

Έκτη προϋπόθεση, το αναπτυξιακό και κοινωνικό πακέτο, με τη θεσμική στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Με τη διμερή στήριξη των κρατών-μελών της Ευρωζώνης για επενδύσεις και για συμμετοχή στις ιδιωτικοποιήσεις. Για αξιοποίηση προς όφελος της Ελλάδας του νέου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που αφορά και την ΚΑΠ και το νέο ΕΣΠΑ και τα διαρθρωτικά ταμεία και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, προς το οποίο πρέπει να μεταφερθούν πόροι από τα διαρθρωτικά ταμεία για να οργανώσουμε το δίχτυ κοινωνικής προστασίας.

Δημοσιονομικές και χρηματοοικονομικές προϋποθέσεις

Πρώτη ομάδα Δημοσιονομικών προϋποθέσεων

- Η κανονική εκτέλεση του Προϋπολογισμού και του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δημοσιονομικής Στρατηγικής.
- Η επίτευξη των στόχων στα δημόσια έσοδα, φορολογικά και ασφαλιστικά. Το πρόβλημα δεν είναι η εκτέλεση του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης. Το πρόβλημα είναι πάντα η εκτέλεση του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης. Και τα προβλήματα υστερήσεων δεν είναι στα φορολογικά έσοδα, αλλά στα ασφαλιστικά έσοδα.
- Το ίδιο ισχύει για τις δημόσιες δαπάνες, για τη μείωσή τους στα μεγάλα μέτωπα της σπατάλης στην υγεία, στη δημόσια διοίκηση και όλα τα άλλα.
- Η διαμόρφωση του νέου Εθνικού Φορολογικού Συστήματος, το οποίο πρέπει να εμπεριέχει άλλου είδους ισορροπίες, αναπτυξιακές και

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

κοινωνικές, για να νιώσει η ελληνική κοινωνία ότι συντελείται μια ουσιαστική αλλαγή στις σχέσεις, κράτους, οικονομίας και κοινωνίας. Τα προγεφυρώματα, όμως, είναι όλα ψηφισμένα. Ισχύουν και πρέπει να εφαρμοστούν.

Δεύτερη ομάδα προϋποθέσεων, οι χρηματοοικονομικές.

- Η ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών δεν είναι προστασία των τραπεζιτών, ούτε προστασία απλά και μόνον των καταθέσεων. Είναι προστασία των καταθέσεων, ώστε να υπάρχουν χορηγήσεις, να υπάρχει ρευστότητα, να υπάρχει πραγματική οικονομία, να υπάρχουν οι προϋποθέσεις της ανάπτυξης
- Το κράτος πρέπει να δείξει ότι ασκεί πράγματι το στρατηγικό έλεγχο επί των τραπεζών, συνάπτοντας με αυτές τρία σύμφωνα: σύμφωνο ρευστότητας, σύμφωνο ανασυγκρότησης και σύμφωνο σταδιακής ανάκτησης της αξίας τους, ώστε να μειωθεί το βάρος που κουβαλά το δημόσιο χρέος.
- Εδώ εντάσσονται οι ρυθμίσεις για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά. Το ΠΑΣΟΚ έχει αναλάβει νομοθετική πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση. Μόνον έτσι μπορούν να στηριχθούν επιχειρήσεις, νέοι άνθρωποι που θέλουν να κάνουν κάτι στη ζωή τους στο πλαίσιο του νέου παραγωγικού μοντέλου.
- Οι τράπεζες, υπό τον στρατηγικό έλεγχο του κράτους, είναι ο μοχλός που μπορεί να μετατρέψει σε πράξη την εθνική στρατηγική για την έξοδο από την κρίση.

Οι προϋποθέσεις για ένα νέο θεσμικό πλαίσιο για τη χώρα - ένα "κανονικό κράτος

- Η ριζική αλλαγή της νοοτροπίας της δημόσιας διοίκησης στα θέματα των επενδύσεων, της επιχειρηματικότητας, ανάπτυξης.
- Υποστήριξη από τις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που πολλές φορές θέτει ανυπέρβλητα εμπόδια σε ιδιωτικοποιήσεις και επενδύσεις.
- Η επίλυση των μεγάλων θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία της ελληνικής δικαιοσύνης και τη στάση της σε αυτό που λέγεται «ανάπτυξη και επένδυση». Χρειαζόμαστε φιλοεπενδυτική και φιλοαναπτυξιακή δικαιοσύνη.
- Οριστική αντιμετώπιση των θεμάτων του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού και των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ώστε με απόλυτο σεβασμό στην αειφορία και τις επόμενες γενιές η Ελλάδα να γίνει πεδίο επενδύσεων και όχι ένας απωθητικός προορισμός.
- Υπάρχουν, όμως και τα μεγάλα ανοικτά θέματα: Ζητήματα ασφάλειας, μεταναστευτικής πολιτικής, λειτουργίας των πόλεων.
- Άλλα υπάρχουν και τα μεγάλα ζητήματα του εκλογικού συστήματος, της κωδικοποίησης της νομοθεσίας και εν τέλει –το 2013- της αναθεώρησης του Συντάγματος, ώστε να ανανεωθεί η κοινοβουλευτική δημοκρατία,

9ο Συντακτικό Συνέδριο – Προσυνεδριακός Διάλογος

υιοθετώντας τις αρχές της μετα-αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας.

- Η διαμόρφωση των προϋποθέσεων της πολιτικής διεύθυνσης της χώρας.
- Δεν αρκεί η κυβερνητική σταθερότητα. Ο ρόλος της αντιπολίτευσης υπό συνθήκες κρίσης δεν είναι ο εύκολος, συνδικαλιστικός ρόλος του παρελθόντος. Τώρα υπάρχει εθνική ευθύνη, η οποία δεν ανήκει μόνο στη μία πλευρά του πολιτικού φάσματος.
- Μόνον υπό αυτές τις πολιτικές προϋποθέσεις μπορούμε να μετατρέψουμε σε βιόληση του τόπου το εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης.

Προϋποθέσεις κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης

Η ανάγκη να υπάρξει, μέσα στην κοινωνία των πολιτών, η μεταρρυθμιστική πανστρατιά που είναι αναγκαία.

- Οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να απαντήσουν σε πολύ κρίσιμα διλήμματα. Δεν αρκεί η συμμετοχή σε συζητήσεις για τις συλλογικές συμβάσεις. Το ίδιο το μοντέλο ανάπτυξης, η υπόσταση της χώρας, είναι αντικείμενο ευθύνης και των κοινωνικών εταίρων σε εθνικό αλλά και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο μέσα από τα σύμφωνα ανάπτυξης.
- Η κοινωνική συνοχή δεν είναι έννοια, είναι κατάσταση. Αυτή προϋποθέτει μέτρα κατά της απόλυτης φτώχειας, μέτρα για τους αναπήρους, μέτρα για τον έλεγχο των τιμών.
- Όλα όμως αυτά προϋποθέτουν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών. Προϋποθέτουν πως η κοινωνία θα πάρει τις δικές της πρωτοβουλίες, θα αξιοποιήσει το τεράστιο κοινωνικό κεφάλαιο που υπάρχει, που είναι μεγάλος συντελεστής ανάπτυξης της χώρας.

Δ. Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής

Το ΠΑΣΟΚ της νέας εποχής οφείλει να εκφράσει τις προοδευτικές και δημιουργικές δυνάμεις της ελληνικής κοινωνίας.

- Τους πολίτες που θέλουν ένα κανονικό κράτος, μια κανονική οικονομία, μια κανονική κοινωνία.
  - Τους πολίτες που πιστεύουν στη δημοκρατία και το κράτος δικαίου, τον πλουτραλισμό, τα δικαιώματα, την ανεκτικότητα.
  - Τους ανθρώπους που αγωνιούν για το μέλλον. Αυτούς που γοητεύονται από το καινοτομικό.
- Τους πολίτες που έχουν έντονη συνείδηση εθνικής και κοινωνικής αλληλεγγύης και ευθύνης. Αυτούς που θέλουν ανάπτυξη, επενδύσεις, δουλειές.

Ένα σύγχρονο κοινωνικό κράτος δημοσιονομικά βιώσιμο που παράγει το ίδιο υπεραξίες και θέσεις εργασίας.

Αυτούς που πιστεύουν την ευρωπαϊκή σοσιαλδημοκρατία και περιμένουν από αυτή να παρουσιάσει ξανά το όραμα της για μια Ευρώπη που βάλλεται πανταχόθεν.

Ιστορικά στην Ελλάδα το κέντρο ήταν προοδευτικό, ο ένας από τους δυο μεγάλους πόλους των ιστορικών αντιπαραθέσεων, ακόμη και των εθνικών διχασμών σε προηγούμενες εποχές.

Άρα για μας σημασία έχει η κεντρική θέση του ΠΑΣΟΚ, η στρατηγική του θέση μέσα στο πολιτικό σύστημα ως εκφραστής της κεντροαριστεράς.